

Op zoek naar alternatieve stagevormen

Kennisdeelbijeenkomst voor stagebegeleiders en schoolopleiders

17 juni via Teams, 16.00-17.00

Programma

■ Duo-stages

- Kansen en risico's
- Handvatten voor begeleiders en opleiders

■ Co-begeleiding

- Kansen en risico's
- Pilot beschrijving

Onderzoek

Duo-stages: Een onderzoek naar het lopen van stage in tweetallen

Mariëtte Theunissen, Instituut voor Lerarenopleidingen, Hogeschool Rotterdam
Marja Poulussen, Hogeschool Rotterdam

De tweedegraads lerarenopleiding van het Instituut voor Lerarenopleidingen van Hogeschool Rotterdam (IvL-Lero) plaatste in 2017-2018 een deel van de eerstejaars studenten bij wijze van proef in duo's bij hun stage op een opleidingschool. De directe aanleiding was het tekort aan stageplaatsen. We hebben van de nood een kans willen maken, omdat we duo-stages zien als een bijdrage aan het toenemende collaboratieve karakter van het leraarsberoep (zie bijvoorbeeld Onderwijsraad, 2018). De verantwoordelijkheid voor leerprocessen van groepen leerlingen wordt steeds meer gedeeld in een lerarenteam. In zo'n team kunnen leraren zich meer specialiseren in docentprofielen en hoeft niet iedereen alles te kunnen (zie bijvoorbeeld Snoek, Kools, & Walraven, 2016). Als studenten vanaf het begin van hun opleiding gefocust zijn op samenwerking, bijvoorbeeld door stage te lopen in tweetallen, kan ons inziens dit collaboratieve aspect van het beroep worden versterkt. We hebben een exploratief onderzoek uitgevoerd naar de ervaringen van studenten en begeleiders met duo-stages, waarbij is gekeken naar de vormen, de voor- en nadelen en de voorwaarden voor duo-stages. De vormen die worden toegepast bij duo-stages, zijn voornamelijk het observeren en gezamenlijk

Duo-stages

LERAAR: EEN PROFESSIE MET PERSPECTIEF 1

EEN VEELZIJDIG BEROEPSBEELD

MARCO SNOEK, IETJE PAUW EN JAN VAN TARTWIJK (REDS.)

De leraar staat er niet alleen voor: naar een passend ontwerp voor een op de toekomst gerichte lerarenopleiding

Ele Holvoet, Jan Elen, Kathleen Feremans & Fien Depaep
KU Leuven, SLO Gedragwetenschappen

Samenvatting

De school als lerende organisatie krijgt met wisselend succes al ongeveer 25 jaar aandacht. Dergelijke school is gericht op het verhogen van innovatiecapaciteit en effectiviteit, onder meer door het stimuleren van samenwerking tussen leden van het schoolteam (Kools & Stoll, 2016). Onderzoek wijst uit dat samenwerking tussen leraren een positieve invloed heeft op leraren (leerlinggerichte instructie, motivatie, efficiëntie, reductie van persoonlijke isolatie...), leerlingen (leerproces, leerprestaties, begrip en inzicht), en op de school als organisatie (innovatiegerichte schoolcultuur) (Vangrieken, Dochy, Raes, & Kyndt, 2015). Ondanks deze vastgestelde positieve effecten wordt lesgeven veelal gezien als een

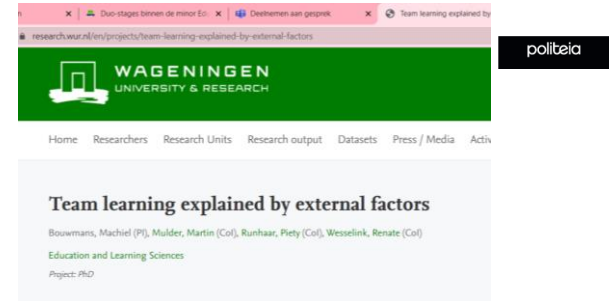

CO-TEACHING
OP SCHOOL | MARLIJN VANDELDE

Ruim baan voor leraren

Er is veel aandacht voor het lerarenberoep, zowel bij beleidsmakers als in de media. Terecht, want leraren zijn cruciaal voor goed onderwijs. Het beroep staat echter onder druk, onder andere door toenemende lerarentekorten. De Tweede Kamer heeft de Onderwijsraad de volgende adviesvraag gesteld: Hoe kunnen opleidings- en arbeidsstructuur zo worden vormgegeven dat ze op termijn bijdragen aan zowel voldoende als goede leraren?

Leraar is een collaboratief beroep

Kansen

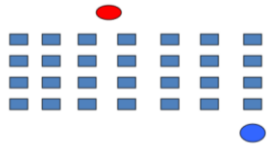
- Leren van elkaar
 - Samen voorbereiden
 - Feedback
 - Modelling
- Steun en veiligheid
- Gezamenlijke, rijke, reflectie
- Gezellig 😊

Risico's

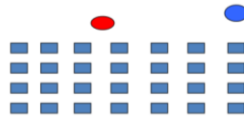
- Eilandjes
- Continu samen:
 - Individuele stijl ontwikkelen?
 - Alleen voor de klas staan?
- Onvoldoende (les)uren
- Praktijkopdrachten vaak individueel gericht
- Meeliftgedrag

Verschillende vormen van co-teaching in de duo-stage (Theunissen & Poulussen, 2020; Baeten & Simons, 2014)

One Teach: One Observe

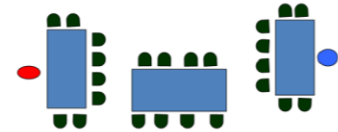
One Teach: One Coach

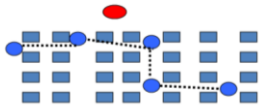
Parallel Teaching

Station Teaching

One Teach: One Assist

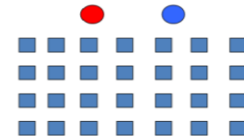
Sequential Teaching

Alternative Teaching

Team Teaching

Handreikingen

Schoolopleiders / stagebegeleiders

- Verschillende vormen van co-teaching uitproberen
- Evt. meeliftgedrag bespreekbaar maken
- Begeleidingsgesprekken individueel en in 2-tallen
- Voldoende begeleidingstijd & lesuren voor begeleider(s)

Lerarenopleiding / mentoren

- Zorg voor goede matching stagiaires
- Pas opdrachten aan het karakter van de stage aan
- Besteedt expliciet aandacht aan samenwerking (en evt. meeliftgedrag)

Co-begeleiding

■ Vakdocent(en):

- Stellen klassen open voor stagiair;
- Vakinhoud & curriculum
- Lesopzet & vakdidactiek

■ Coach van buiten de sectie

- Lesbezoeken & Begeleidingsgesprekken
- Klasse management, algemene didactiek, pedagogiek etc.

Pilot

- Studiejaar 21-22
- Wat zijn succesfactoren?
- Wat zijn randvoorwaarden?
- Geef je op bij Renske Vaessen-Bouwman
 - renske.vaessen@wur.nl

Vragen?